

Toimielin	Kasvatus ja opetuslautakunta
Hyväksymispäivämäärä ja pykälä	18.3.2026 §
Vastuuhenkilö	Sivistysjohtaja Veikko Niemi

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2025

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sivistysjohtajalla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä ja johtamisesta samalla tavalla kuin sillä on vastuu organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja näihin liittyvän toiminnan järjestämisestä. Johto toteuttaa tämän vastuun edellyttämät toimenpiteet delegoimalla tehtäviä organisaatiossa sen eri tasoille johtamisjärjestelmän mukaisesti. Taloudelliset vastuut on määritelty hallintosäännön sekä talousarviossa esitettyjen tilivastuiden mukaisesti, sekä erillisillä hankintoihin liittyvillä delegointipäätöksillä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta noudattavat organisaation johtamisjärjestelmää sekä tehtävänkuvauksissa määriteltyjä vastuualueita. Palvelupäälliköt ovat raportoineet toiminnan ja talouden toteutumisesta poikkeamiseen johtoryhmän kokouksissa kuukausikatsauksissa sekä laajemmin osavuositarkastuksissa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Sivistyksen sekä kasvatuksen ja opetuksen johtoryhmät seuraavat toimintaa ja sille asetettuja tavoitteita. Tarvittavat muutokset tai korjaukset poikkeamiin tehdään mahdollisimman nopeasti. Merkittäviä puutteita lakien ja päätösten noudattamisessa tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia ei ole havaittu vuoden 2025 aikana.

Palvelun päätöksistä tehtyjä oikaisuvaatimuksia on käsitelty lautakunnassa tai niistä on annettu lautakunnalle selvitys. Lautakunta on käsitellyt vuonna 2025 yhteensä 17 oikaisuvaatimusta, joista kolme on liittynyt henkilöstöpäätökseen, kaksi perusopetuksen iltapäiväkerhopaikkaan, 11 perusopetuksen palveluverkkoon ja yksi lukion nimeen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteet on keskeisiltä osin saavutettu ja palveluiden toiminta kokonaisuudessaan on toteutunut talousarvion puitteissa. Kasvatuksen ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi noin 2,5 milj. euroa (1,7 %), mistä henkilöstökustannusten ylitys oli noin 1,7 milj. euroa. Tämä johtui pääosin varhaiskasvatuksen sekä toisen asteen ja korkeakoulutuksen henkilöstökustannuksista. Muut toimintakulut ylittyivät noin 0,8 milj. euroa. Talousarvion 2025 laatimisen jälkeen sisäisiin vuokriin tulleet muutokset aiheuttivat talousarvion ylityksen.

Avustukset, hankkeet ja rahansiirrot ovat täsmäytetty kirjanpitoon ja niistä on annettu riittävät ja oleelliset tiedot. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tavoitteiden toteutumista palvelu- ja palveluyksiköitasolla on seurattu säännöllisesti sekä raportoitu osavuositarkastusten yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta perustuu riskien tunnistamiseen koko toimintakentässä. Riskeillä tässä kohtaa tarkastellaan vähäistä suurempia riskejä kuten vos-rahoituksen muutokset, oppilasmäärän vaihtelut, maahanmuuton tilanne, sisäilmaongelmien korjaukset, osaamisen keskittymisen tuomat haasteet tai vastaavat. Palvelutasolla toiminnallisia riskejä tarkastellaan johtoryhmien työskentelyssä. Jokaisen päällikön tehtäviin kuuluu tiedostaa oman palvelunsa riskit ja pyrkiä varautumaan niihin. Merkittäviä riskejä kohdistuu erityisesti koulu- ja päiväkotirakennuksiin ja kriittisten asiantuntijoiden saamisen turvaamiseen. Monet koulukiinteistöt ovat tulossa elinkaarensa päähän. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukaisten palveluverkkomuutosten ja lainsäädännön muutosten kuten oppimisen tuen muutos mukaisia toimia toteutetaan myös tämän hetken rakentamiskohteiden lisäksi.

Toiminnallisista riskeistä on syytä huomioida henkilöstön työhyvinvointia ja kuormitusta koskevat riskit. Palveluverkkoon liittyvät muutokset ja valmistelutyö lisäävät organisaatioon kuormitusta. Riskinä on, että tarvittavan toimintakulttuurin muutos ei etene riittävän nopeasti ja sitoutuminen muutokseen jää ohueksi.

Keskeiset riskit on arvioitu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen ja niiden realisoitumista on seurattu normaalin talousarvion toteumaseurannan yhteydessä. Arviot riskeistä ja niiden toteutumisesta on laadittu tilinpäätösohjeiden mukaisesti.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta on toteutettu talous-, hankinta- ja hallintosäännön sekä talousarvion määrittämällä tavalla. Hankinnat on tehty yhteistyössä hankintayksikön asiantuntijoiden ja kaupunginjuristin kanssa. Merkittävää omaisuutta ei ole hankittu eikä luovutettu vuoden 2025 aikana.

Sopimustoiminta

Sopimusten hallinta ja valvonta ovat toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastuualueen johtamiseen kuuluva tehtävä. Pääosa sopimuksin hankittavista palveluista edellyttää viranomaisvalvontaa. Lautakunta hallitsee vastuualueensa sopimuksia hyväksymällä itse merkittävimmät sopimukset, osoittamalla niille määrärahat käyttösuunnitelmassa ja/tai hyväksymällä toiminnalle erilliset ohjeet. Tiedossa ei ole sopimuksista aiheutuneita negatiivisia seurauksia.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Riskientunnistaminen ja hallinta sekä sisäinen valvonta on riittävällä tasolla, ja hyvä hallintotapa toteutuu toimialan toiminnassa ja päätöksenteossa. Hankintojen ja sopimushallinnan prosessit ovat varsin hyvät. Tällä pienennetään riskiä joutua vastuuseen tai korvausvelvollisuuteen. Tätä tukee vähäinen valitusten ja oikeusprosessien määrä. Sisäinen tarkastus ei ole moittinut toimialan toimintaa.

Säännöt ja toimintaa määrittelevät ohjeet ovat osin hajanaisia ja nopeasti muuttuvia, joten niiden noudattaminen vaatii erityistä tarkkaavaisuutta. Organisaation tiedolla johtamista kaikilla tasoilla on vahvistettava, jotta päätöksenteko ja toiminnan suunnittelu perustuu oikeaan tietoon ja sen analysointiin. Tiedolla johtaminen edellyttää uusia järjestelmähankintoja.